

TEKİRDAĞ'DA NİNNİ SÖYLEME GELENEĞİ*

Prof. Dr. Erman Artun

Ninniler, çocukları büyüten, nine, anneanne, babaanne, teyze, abla, yenge vb. gibi yakınların, çocukları uyutmak için belli bir ezgiyle söyledikleri manzum veya mensur sözlerdir. Ninni kelimesinin, Türkçe'de ne zamandan beri kullanıldığını kesin olarak bilemiyoruz. Anadolu sahasında nen eylemek şekline rastlıyoruz (Çelebioğlu,1982:10). Divânü Lugâti't Türk'te ninni karşılığı "balu balu" olarak verilmektedir (Atalay,1941:232) Anadolu sahası dışında niniler laylay , elle, nenne, eldiyi, leyley, leyley, leyley, ayya, nany, allay vb. adlarıyla söylenir (Çelebioğlu,1982:11)

Ninniler çeşitli zaman birimlerinde kuşaktan kuşağa devredilip aktarılan, ezgileri yönüyle çocukları etkileyen ürünlerdir. Ortaya çıkışlarıyla ilgili kesin bilgilere sahip olmadığımız ninniler, çıkış zamanlarındaki asıl şekillerini koruyamamışlardır. Tarihsel, sosyal ve kültürel nedenler, göçler değişikliğe uğramalarına neden olmuştur. Ninniler, söylendikleri toplumun kültürünü yansıtmışlardır.

Bir çok şekilleri olmakla birlikte, ninniler genellikle mâni dörtlükleriyle söylenir. Ninni konulu mânilerin son dizeleri ninni anlatım kalıplarından oluşur. Ninni başlangıcında ninni söylenene bir seslenme görülür. Ninni sonunda çocuğu uyutmayı amaçlayan ses tekrarlarından yararlanır. Ninniler ezgi yönüyle beşik sallama ahengine uygun söylenirken, bazen ezgi ve ses tonu çocuğun durumuna göre ayarlanır.

Ninnilerin oluşumunda, annenin ruhsal durumu, yaşanan olaylar, çocuğa duyulan özlemler rol oynar. Anneler bazen eşinden kaynanasından, akrabalarından yakınmaları ninnilerde dile getirir. Her anne ninni yakabildiği gibi çevresinden duyduğu ninnileri de söyleyebilir. Ninniler çocuğun kız veya erkek oluşuna göre de değişir.

Ninnileri içerik yönünden incelediğimizde dilek, temenni, sevgi, ilgi, şikayet, üzüntü, ayrılık gurbet, vaat, tehdit ve korkutma konularının çokça işlendiği görülür. Bazen düşünce ve özdeyişlerin söylendiği mânilere de rastlarız. Ninnilerin büyük bir bölümü dilek ve temenni içerir.

Ninnilerde yerel ögeler, adet ve geleneklerimizle tarih ve sosyal bir çok özelliklerle karşılaşırız.

* Türk Halk Kültüründen Derlemeler (1997), KB, HAGEM Yay., Ankara, 2000, s. 47-73

Derlediğimiz 99 Tekirdağ ninnisini 9 başlık altında tasnif ettik.

- 1-Dini-kutsal nitelikli ninniler
- 2-Efsane, ağıt türünden ninniler
- 3- Dilek ve temenni ninnileri
- 4- Sevgi ve ilgi anlatan ninniler
- 5- Övgü ve yergi nitelikli ninniler
- 6- Şikayet ve üzüntü anlatan ninniler
- 7- Ayrılık ve gurbet anlatan ninniler
- 8- Vaat ninnileri
- 9- Tehdit ve korkutma ninnileri
- 10- Ninni olarak söylenen tekerlemeler

Tekirdağ ninni konuları çok çeşitlidir. Tekirdağ'da söylenen ninnilerin konularını şu başlıklar altında toplayabiliriz.

- 1- Yaramaz ve uyumayan çocuklar için velilerden yardım isteme (N.1.N.2)
- 2- Öksüz kalan çocuğa ağıt türü ninni (N.3)
- 3-Çocuk sahibi olma dileği (N.4)
- 4 - Dua nitelikleri ninniler (N.5, N.6, N.7, N.8, N.9, N.10,)
- 5- Uyuma büyüme yürüme dileği (N. 11, N.12, N. 13, N. 14, N.40, N.41, N.42, N.43, N.44, N.45, N.46, N.47,N.48, N.49, N.50, N.51, N.52, N.53, N.54, N.55)
- 6- Yiyecek ve içeceklerle ilgili ninniler (N.15, N.16, N.17 N.18, N. 19, N.20.N.21, N.22, N.23, N.24,N.25, N.56.N.57)
- 7- Giyim, ziyaret, eşya ve oyuncakla ilgili ninniler(N.26,N.27, N.28,)
- 8- Evlenme dileğiyle ilgili ninniler(N.29,N.30, N.31, N.32, N.33, N.34.N.35)
- 9- Öğrenim, meslek ve makamla ilgili dilek ninnileri (N.36, N.37, N.38).
- 10- Mal, mülk ve zenginlik dileğiyle ilgili ninniler (N.39)
- 11- Çocuk sevgisi anlatan ninniler (N.58.N.59, N.60.N.61 N.62, N.63, N.64, N.65, N.66,67)
- 12- Anne, baba ve akraba konulu ninniler(N.68, N.69, N.70, N.71)
- 13- Övgü ve yergi nitelikli ninniler(N.72, N.73, N.74, N.75, N.76, N.77, N.78, N.79, N.80, N.81, N.82, N.83)
- 14- Şikayet ve üzüntü anlatan ninniler(N.84, N.85,N.86)
- 15- Ayrılık ve gurbet anlatan ninniler(N.87, N.88, N.89, N.90).
- 16- Vaat ninnileri (N.91)
- 17- Tehdit ve korkutma ninnileri(N.92, N.93, N.94, N.95 N.96).

Tekirdağ ninnilerinin Orta Asya, Anadolu, İslamiyet ve Ortak Balkan kültüründen beslenip günümüze geldiklerini söyleyebiliriz. Türkler kadar geniş bir folklor coğrafyasına sahip ülke azdır. Tekirdağ ninnilerini Türkiye

ninni söyleme geleneğine katkısı olması dileğiyle araştırdık.

Tekirdağ Ninnilerinden Örnekler

1. Bölüm

Dinî-Kutsal Nitelikteki Ninniler

A) Velilerle İlgili Ninniler:

N 1- Dandini dandini dasdini
Minarelerin kandili
Ayasofya'nın hatibi
Bubi (Ebu) Ali'nin kâtibi

N 2- Hu dervişler dervişler
Hak yolundan gelmişler
Bir fırın ekmek yemişler ,
Daha da yok mu demişler
Hu, hu, hu....

II. Bölüm

Efsane, Ağıt Türünden Ninniler

A) Ölüm Ninnileri:

(Lohusa iken ölen anne için yazılmıştır.)

N 3- Akşam oldu ben yakamadım gazımı
Doya doya sallayamadım kuzumu
Kadir mevlam çirkin yazmış yazımı
Uyu hey annesiz yavrum sen uyu
Uyu da ben sana ninni diyeyim
Yavrum senin annenin adı münevver
Ben ölürsem yavrum seni döverler
Uyu hey annesiz yavrum sen uyu
Uyu da ben sana ninni diyeyim.
Sabah oldu kumrular öter saçakta

Altı aylık yavrum kaldı salıncakta
 Annesi yok mama versin kucakta
 Uyu sen annesiz yavrum sen uyu
 Uyu da ben sana ninni diyeyim

III. Bölüm

Dilek ve Temenni Ninnileri

A) Çocuk Sahibi Olma Dileğiyle İlgili Ninniler:

N 4- *Uyusun da büyüsün ninni*
Aktaşı belediğim ninni
Belediğim bir aktaş durur, ninni
Yoldan geçen yolcu arkadaş ninni

Onlar da himmet etin
Mevlam ona bir can versin -Ahmet'im ninni

Baban eve geldi mi ninni
Beynamazın kızını aldı mı ninni
Günah deryasına daldı mı ninni
Yoldan geçen yolcu arkadaş ninni

Onlar da himmet etsin
Mevlam ona bir can versin - Ahmet'im ninni

Çalkan Karadeniz çalkanır ninni
İçinde bıdıklar yeltenir ninni
Dertli gönül böyle mi eğlenir ninni

Onlar da himmet etsin
Mevlam ona bir can versin Ahmet'im ninni

Bahçede güller güllendi
Gelin bakın benim oğlum canlandı
Onlar da himmet etsin
Mevlam ona bir dil versin Ahmet'im ninni

B) Dua Nitelikli Ninniler:

N 5- *Dandini dandini*
Danalar bir ay olmuş

*Anadan bağışlarsın yaradan
Eksilmesin aradan
Ninni yavrum ninni
Uyur da büyür ninni ;*

- N 6- Dere boyu saz olur
Gül açılır yaz olur
Ben yavruma gül demem
Gülün ömrü az olur.
E, e,e*
- N 7- Hü, hü, hü Allah
Sen uykular ver Allah
Oğlum büyüsün İnşaallah
Herkes desin Maşaallah*
- N 8- Kova kova balın olsun
Akar sular ömrün olsun
Denizlerde salın olsun
Uyu ninni uyu ninni*
- Denizlerde salın olsun
Benim şirin nazlı kuşum
Sana sevgi uçurmuşum
Uyu ninni uyu ninni*
- N 9- Tarla yolu taşlıdır
Yavrum hilâl kaşlıdır
Hu, hu, bir Allah
Sen uykular ver Allah
Oğlum uyusun İnşallah
Herkes desin Maşallah*
- N 10- Yuvada yavru kuş ninni
Erkenden uyusun kuş ninni
Yavrum sen de güzel uyu
Güzel gözlü yavrum ninni
Gökte Ay soldu ninni
Yıldızlar kayboldu ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

C) Uyuma, Büyüme ve Yürüme Dileğiyle İlgili Ninniler:

- N 11- *Babası da deve gelmez eve
Anası da katır dinlemez hatır
Hu hu hu hu hu
Uyusun da büyüsun ninni
Tıptı tıptı yürüsün ninni
Şimdi de anası gelecek
Kızına da meme verecek
Hu hu hu hu hu*
- N 12- *Dağdan iner kuzular
Ninni, ninni...
Kararır coşkun sular
Ninni, ninni
Benim yavrum uyusun da büyüsun
Ninni, ninni...
Tıptı tıptı yürüsün ninni...*
- N 13- *Ninni ninni ninnistan
Yıkılsın Arabistan
Arabistan kızları
Neden giyer fistan*
- N 14- *Uyusun da büyüsun ninni
Koşa koşa yürüsün ninni
Kocaman olsun ninni
Tıptı tıptı yürüsün ninni*

D) Yiyecek ve İçecek Dileğiyle İlgili Ninniler:

- Dandini dandini dandik al
Git bakkaldan findık al,
Eve gel kır da ye,
Havana koy da öyle ye*
- N 16- *Dandini dandini dastana
Danalar girmiş bostana*

*Gitsin yavrum çıkarsın
İki karpuz koparsın
Biri annesine biri babasına
Kabukları kalsın halasına*

*N 17- Dandini dandini dat babası
Malını da mülkünü sat babası
Oğluna şeker al babası
Uyu yavrum uyu ninni....*

*N 18- Dasdasına dumbasma
Yağlı poğaçaya kız anasına
Kalın sopalar çocuk anasına
Ninni yavrum ninni*

*N 19- Hu hu hu Allah
Şeker , lokum, un helva
Gel gel babası
Getir halka maması
Getirirsen severiz
Getirmezsen döveriz
Hu hu hu Allah
İncir, üzüm çuvalla
Benim kızanım yesin avuçla*

*N 20- Ninni ninni ninnisine
Oğlum gitmiş ninesine
Ninesi garipmiş
Soğan koymuş torbasına
Torbası da delikmiş
Düşmüş yolun ortasına*

*N 21- Ninni ninni dediler
Pişti pideler, yedi kediler
Yedi kediler mama vermediler
Yedi kediler mama yok dediler*

*N 22- Hu hu hu kuşu
Tutamadık şu kuşu
Çalılıkta yuvası
Mama getir babası*

N 23- *Hu hu hu Allah
Oğlum uyur inşallah
Uyusun da bŷyŷsŷn
Tıpış tıpış yŷrŷsŷn ninni*

N 24- *Ninnilerle uyuttum
Ninnilerle bŷyŷttŷm
Tıpış, tıpış yŷrŷttŷm
Ninnisi gelmiş ninni*

N 25- *Uuu kuşu
Derelerde su kuşu
Dikenlikte yuvası
Katı lokum getir
Oğluma da babası
Eee eee*

E) Giyim Ziyinet, Eşya ve Oyuncak Dileğiyle İlgili Ninniler:

N 26- *Dandini dandini dan ister
Babasından don ister
Basmadan don beğenmez
İpekten olsun ister*

N 27- *Ninni ninni ninnice
Oğluma telliler atınca
Tellileri giyinice
Oğlumunu gŷrenler
Bayılacak gŷrŷnce*

*Ninni oğluma ninni
Ninni yavruma ninni*

N 28- *Oda dolu kestane
Devşirdim tane tane
Akranları içinde
Benim oğlum bir tane*

*Ninni oğluma ninni
Ninni yavruma ninni*

F) Evlenme ve Gelin Olma Dileğiyle İlgili Ninniler:

N 29- Çiçeklerden taç yaparım kızıma
Kraliçe olsun Tekfur Beyin oğluna
Uyusun da güzelleşsin ninni
Gören bir kez daha baksın ninni
Salma salına yürüsün ninni

N 30- Kızım kızım kızağa
Kızımı vermem uzağa
Kızıma dünürcü gelecek
Doksan paşa yüz ağa
Ninni kızıma ninni

G) İş ve Hizmet Bekleme Dileğiyle İlgili Ninniler:

N 31- Dandini dandini danana
Kızlar gider hamama
Hamam yolu otludur
Kızlar lavanta kokuludur

Oğlum oğlum oynunda
Elması var koynunda
Oğlum gider oyuna ninni
Topu var elinde şimdi

Dandini dandini dandisi
Hani yavrumun annesi
Arpalığa gitsin gelsin
Annesine su getirsin

N 32- Hayya hayya hayyası
Ne zaman değecek faydası
Yaz değmezse , kış değer
Benim oğlumun faydası
Ninni ninni ninni

N 33- Ninni yavrum ninni

*Uyusun da koca kız olsun ninni
Babasına hizmet etsin ninni
Teyzesi pilav pişirecek
Oğlum karnını şişirecek*

*N 34- Ninni yavrum ninni E, e,e
Uyutayım büyüteyim e,e,e
Anasına su taşısin e,e,e
Babasına odun kessin e,e,e
Tarlaya gitsin e,e,e
Hayvanları gütsün, e,e,e
Büyüsün çalışsın e,e,e
Dağlara taşlara gitsin e,e,e
Çelik çomak oynasın e,e,e
Ninni yavrum ninni*

*N 35- Uyusun da büyüsun oğlum ninni
Koşa koşa yorulsun ninni
Büyüsün de okusun ninni
Benim oğlum annesine
Babasına baksın ninni*

H) Öğrenim, Meslek ve Makam Sahibi Olma Dileğiyle İlgili Ninniler:

*N 36- Dandin dandin dan gelecek
Dermenlerden un gelecek
Herkesin çocukları yarış yapmış
Benim oğlum ön gelecek*

*N 37- Dandini dandini dostları
Dikilmemiş astarı
Babası gömlek ister
Annesi oğluna gösteri*

*N 38- Höledim höledim
Höllük eledim
Kınalı beşikte
Bebek beledim
Asker eyledim
Ninni yavrum ninni*

I) Mal Mülk ve Zenginlik Dileğiyle İlgili Ninniler:

N 39- Bahar gelir yaz gelir
Turna gelir kaz gelir
Küpler dolusu altın
Bir kızıma az gelir

Ninni kızıma ninni
Altını da dolsun sini

IV. Bölüm

Sevgi Ve İlgi Anlatan Ninniler

A) Uyuma ve Büyümeyle İlgili Ninniler:

N 40- Bahçelerden su gelir
Tekkelerden hu gelir
Yavrum yattı beşiğe
Şimdi uykusu gelir

N 41- Benim kızım uyusun ninni
Uyusun büyüsun ninni
Kuşlar yuvaya dönmeden
Babası gelecek şimdi

Uyusun da büyüsun ninni
Benim yavrum büyüsun ninni
Tıptı tıptı yürüsün ninni

N 42- Dandini dandini danalı bebek
Beşiği yeşile boyalı bebek
Uyusun da büyüsun ninni
Parmakları kınalı bebek

N 43- Dandini dandini dasdana
Danalar girmiş bostana

*Kov bostancı danayı
Yemesin lahanayı
Benim oğlum lokum yer
Uyusun da yürüsün ninni*

*N 43- Dandini dandini danalı kuşum
Elleri ayakları kınalı kuşum
Dağlara gittim dağlar uyur
Eve geldim yavrum uyur*

*Ninni benim yavruma ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

*N 44- Dandini dasta gider
Kokusu dosta gider
Yavrumu gören kızlar
Evine hasta gider*

*Ninni yavrum ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

*N 45- Dandini dandini danaylı
Boynunda görmüş hamaylı
Hamaylısı boynunda
Yavrum annesinin koynunda*

*Ninni yavrum ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

*Dandini dandini dastana gel
Tahtalara bas da gel
Tahtalar oynamasın*

*Ninni yavrum ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

*N 46- Elma attım yuvarlandı
Geldi beşiğe dayandı
Ayşe hanım sevip gitsin
Oğlum uykudan uyandı*

N 47- Evde ışıklar söner ninni

*Gökte ateşler yanar ninni
 Gökte ateşler yanar ninni
 Dağlardan iner kuzular ninni
 Gökte aydede güler ninni
 Uyu yavrum uyu der ninni
 Gece göklerden indi ninni
 Bu akşam öbek öbek ninni
 Yıldızlar birer çiçek ninni
 Pencereden girecek ninni*

*N 48- Gözümden akıttım yaşı
 Erenlerin yoldaşı
 Uyu yavrum uyu
 Büyü yavrum büyü*

*N 49- Ninni desem dağlar uyur
 Dağlarda laleler büyür
 Benim yavrum şimdi uyur
 Ninni yavrum ninni*

*N 50- Ninni desem yaraşır ninni
 Sokakları dolaşır ninni
 Kucaklara yaraşır ninni
 Uyusun da büyüsün ninni
 Adı güzel yavrum ninni*

*N 51- Ninni ninni ninnice
 Bol soğanlı börülce
 Börülcecik ter dökmüş
 Kızım uykuya yatınca*

*N 52- Ninni yavrum ninni
 Uyuturum ben seni yavrum ninni
 Büyütürüm ben seni yavrum ninni
 Sağ olup yavrumu büyüttüm
 Uyur benim yavrum ninni*

*N 53- Sallayım uyutayım
 Uyutayım büyütüyüm
 Kocaman adam edeyim
 Ninni derim yavrum*

*Nenni derim yavruma
Uyu dedim ben ona
Sevdim ömür boyunca
Ninni bu yumurcağa*

*N 54- Bahçeye salıncak kurdum
Eline oyuncak verdim
Yavruma ben sevgi derdim
Nenni benim yavruma*

*N 55- Behçedeki gülümsün
Dalımda bülbülümsün
Uyusun da büyüsun
Nenni benim yavrum*

B) Yemek ve Yiyeceklerle İlgili Ninniler:

*N 56- Nenni nenni nesteneli
Cebi dolu kestaneli
Neylemeli kestaneyi
Şeker ile beslemeli
Ninni yavrum ninni*

*N 57- Ninnisine ninnisine
Ali gider annesine
Annesi pide pişirir
Ali burnunu şişirir*

*Hü hü ninni
Uyusun da büyüsun ninni*

C) Çocuk Sevgisini Anlatan Ninniler:

*N 58- Annenin büyük derdi
Tanımsız , ışıktır rengi
Çocuk gözlerini yumduğunda
Gölge de kalır ninniler*

*N 59- Dağa gittim dağ durur ninni
Dağda tavşan uyur ninni
Eve geldim kara gözlü oğlum uyur ninni
Ninni desem yaraşır ninni
Oğlum mahallede dolaşır ninni*

Mahallenin kızları oğluma sataşır ninni

N 60- *Dandini dandini dan gelir
Değirmenden un gelir
Hep güzeller yarışır
Benim yavrum onlardan ön gelir,*

N 61- *Dandini dandini danivermiş
Bir eşecik buluvermiş
Benim yavrum büyümüş
Adam oluvermiş e, e,e*

N 62- *Dandini dandini das kızım
Pabucunun ucuna bas kızım
E e e*

N 63- *Kuyuya bakır saldım
Gözüne çakır saldım
Ben çakırdan hoşlanmam
Kara gözlü yavrum ninni*

*Uyusun da büyüsün ninni
Ninni yavrum ninni*

N 64- *Ninni yavrum ninni
Gözleri akıp gidiyor
Rüyalar seni bekliyor
Ninni yavrum ninni*

N 65- *Uyu yavrum ninni
Kapa gözlerini
Güzel rüyalara dal
Öpsün melekler seni*

N 66- *Her sabah erkenden
Açsın gonca gülüm
Her sabaha erkenden
Gülsün tatlı yüzün*

N 67- *Yıkamış oğlumun saçını*

*Taramamış kızının saçını
Dandini dandini dasdanaşır
Şu mahallenin çocukları
Benim kızıma sataşır
E....e,e, e, e,*

D) Kız- Oğlan, Anne- Baba ve Akrabayla İlgili Ninniler:

*N 68- Dandini dandini dan kişi
Amcası subaşı
Halası yarıқтаşı
Babası Beylerbaşı*

*N 69- Bebeğin beşiği bakır
Yerinden kalkmıyor ağır
Ben sallarım tıkr mıkır
Ninni yavrum ninni*

*N 70- Derdini dandini dastana
Oğlum gider bostana
Acı soğan doldurur
Heybesine torbasına*

*N 71- Ninni dedim ninni
Derelerin baykuşu
Çatıdadır yuvan
Hani oğlumun babası*

V. Bölüm

Övgü Ve Yergi Nitelikli Ninniler

A) Bebekle İlgili Övgü ve Yergi İfade Eden Ninniler:

*N 72- Ağızında şeker halkası
Burnu Medine hurması
Yanakları misket elması
Gözleri nergiz çiçeği
Kaşları kudret kalemi
Alnı orta sinisi
Ninni benim bebeğim
Ninni salınacak bebeğim*

N 73- *Hayya desem yaraşır
Mahalleleri dolaşır
Mahallenin kızları
Benim oğlumla uğraşır*

N 74- *Ninni oğlum ninni
Ninni desem yaraşır
Sokakları dolaşır ninni
Ninni oğlum ninni*

N 75- *Ninni yavrum ninni
Bir doğurdum
Pir doğurdum
Ordu müşirlerinden
Şanlı sultan kocalarından
Yakışıklı oğlum ninni*

B) Anne, Baba ve Kardeşle İlgili Övgü ve Yergi İfade Eden Ninniler:

N 76- *Dandini dandinin danası var
Bir kel başlı anası var
Huyavrumahu.hu
Ninni de ninnisi var
Hu yavruma hu, hu*

N 77- *Ninni ninni ninnisine
Oğlum gitsin annesine
Annesi onu istememiş
Soğan da koymuş torbasına !*

C) Akraba İle İlgili Övgü ve Yergi İfade Eden Ninniler:

N 78- *Dandini dandini
Babası beyler eşi
Amcası subaşı
Dayısı onbaşı!
Ninni yavrum ninni*

N 79- *Dandini dandini dan sini
Annesi leylek babası sahi
Öldüm gittim ne fena sahi
Ulaşık bulaşık amcaları
Partal pabuçlu halaları
Mecidiye fesli amcaları
Uyu yavrum ninni ninni !*

N 80- *Dandini dandini dastana
Danalar girmiş bostana
Gitsin yavrum çıkarsın
İki karpuz koparsın
Biri annesine
Biri babasına*

N 81- *Dağlara vardım dağlar uyur
Kuşlara sordum kuşlar uyur
Eve geldim yavrum uyur
Ninni yavrum ninni*

N 82- *Dandini dandini danası
Kindir bunun anası
Çok çalışır babası
Yavru büyütür anası*

N 83- *Ninni ninni ninnisine
Yavrum gitsin annesine
Annesi pideler pişirir
Yavrusu tumbayı şişirir*

*Ninni ninni ninnisine
Kızım gitmiş yengesine
Yengesi bir fena kadın
Soğan koymuş torbasına*

*Ninni, ninni ninnisine
Oğlum girmiş amcasına
Amcası bir fena adam
Biber koymuş torbasına*

*Uyusun da büyüsün ninni
Tıptış tıptış yürüsün ninni*

*Uykusu gelmiş şimdi
Uyusun da büyüsün ninni*

VI. Bölüm
Şikayet, Üzüntü Anlatan Ninniler

A) Ağlamayla, Uyumamayla İlgili Ninniler:

N 84- *Asmaya kurdum salıncak
Uyumadı gitti yumurcak
Kopuverdi salıncak
Düşüverdi yumurcak
Ninni, ninni ninni!*

N 85- *Haydi sen de yum gözünü
Ak göge bak , hep sana gülümser
Ninni yavrum ninni*

*Sus ağlama minik yavrum ninni
Sen güzel güzel suyu yavrum ninni*

B) Annenin Bebekle İlgili Üzüntülerini, Bebeğin Dert Ortağı Oluşunu İfade Eden Ninniler:

N 86- *Ak koyunun kuzusu
Yüreğimin sızısı ninni
Uyusun da büyüsün ninni*

VII. Bolum
Ayrılık Ve Gurbet Anlatan Ninniler

A) Anne ve Bebek Ayrılığıyla İlgili Ninniler:

N 87- *Uyu dedim uyutamadım
Ninni yavruma ninni
Anasının kucağında
Büyütemedim ninni
Benim yavrum gül idi
Ninni yavrum ninni
Anasının bülbülü idi*

Ninni yavrum ninni

N 88- *Yavrum sana asmaya kurdum salıncak
Eline de verdim bir şeker ile oyuncak
Yavrum seni sallayamadım doyuncak
Uyu hey annesiz yavrum uyu*

B) Anne ve Baba, Bebek ve Baba Ayrılığıyla İlgili Ninniler:

N 89- *Ah dağlar sıra dağlar
Bir dert kalbimi dağlar
Bu hasrete dayanmaz
Annem içinde ağlar*

*Ninni yavrum sen uyu
Baban gelmeden büyü*

N 90- *Ninni dedim salladım
Gurbet ele yolladım Ninni yavrum ninni
Dağcı baba dağa gider
Sirtına aba giyer Mehmet'in oğluna
Uyusun da büyüün ninni...*

VIII. Bölüm

Vaad Ninnileri

N 91- *Ninnilerle yatırdım
Uykulara batırdım
Eğer uykun gelmezse
Satın aldım getirdim*

IX. Bölüm

Tehdit Ve Korkutma Ninnileri

A) Anne ile İlgili Tehdit Ninnileri:

N 92- *Benim bir kızanım var
Vermem beşe vurmam taş*

*Osman Paşa uyumazsa eğer
Atarım onu çalıdan aşağı*

N 93- *Su çeker su çeker
Bizim kuyudan su çeker
Çardak altından geçer
Bütün kızanlar içinde
Benim kızanım en güzel*

B) Umacı ,Dede, Derviş v.s. ile İlgili Tehdit Ninnileri:

N 94- *Gündüz olur gece olur ninni
Sevgilerden hece olur ninni
Uyumazsa cüce olur ninni
Hu huu huu huu*

*Dandini dandini dastana
Avrupa görmüş beybabası
Çalımına bakmayın tüy kabası
Uyusun da büyüsün ninni*

C) Hayvanlarla İlgili Tehdit Ninnileri:

N 95- *Hadi karga işine
Düşme de yavrumun peşine
Karga seni tutar isem
Kanağını yolarım aman
Kuyruğunu koparırım aman
Hu hu hu yavruma ninni*

N 96- *Havlama köpek havlama
Kuyruğunu da sallama
Kuyruğunu keseriz
Oğluma da kamçı yaparız.
E,e,e!*

*Karga da seni tutarım aman
Kanağını yolarım aman
Yelpazeler tutarım aman
Kışın mangal yakarım aman*

*Karga seni tutarım
Kanadını yollarım
Yelpazeler yaparım
Mini mini hanımlara atarım.*

X. Bölüm

Ninni Olarak Söylenen Bazı Tekerlemeler

- N 97- *A kuş tellice
Kuş kanadının altı benlice
Kuşu beyler vurmuş ürkütmüş
Karlıca dağlarca uçurtmuş
Ninni ninni ninni*
- N 98- *Hoppala hoppala hoppala
Koşar gider bakkala
Bakkal yolu taşlıdır
Oğlum hilâl kaşlıdır Ninni , ninni, ninni..*
- N 99- *Hoppala yavrum hoppala
Kızımı verdim topala
Topal odun getirsin
Kışın yaksın otursun
Yazın gezsün yürüsün
Rahat rahat uyusun ninni*

Kaynakça

Çelebioğlu, Amil;1982, Türk Ninniler Hanimesi, Ülker Yayınları, İstanbul
Kaşgarlı Mahmud, Divânü Lugâti't Türk (TercümeBesim Atalay), Ankara, 1941, c.3

Kaynak Kişiler

- K-1- Şükriye Özben, Hayrabolu, Soylu Köyü, 1937, İlkokul, Tekirdağ
K-2- Şerife Gülen, Malkara, Sırtbey Köyü, 1919, İlkokul, Tekirdağ
K-3- Kadriye Aydın, Kaşıkçı Köyü, 1938, İlkokul, Tekirdağ
K-4- Fatma Ümit, Malkara, 1935, İlkokul, Tekirdağ
K-5- Fahriye Arabacı, Tekirdağ, 1941, İlkokul, Tekirdağ
K-6- Hülya Günday, Silistre / Bulgaristan, 1974, İlkokul, Tekirdağ

- K-7- Sanih Anar, Malkara, 1940, Lise , Tekirdağ
- K-8- Fethiye Anaç, Malkara, Demircili Köyü, İlkokul, Tekirdağ
- K-9 İfakat Derbenli, Tekirdağ, 1898, İlkokul, Tekirdağ
- K-10- Fatma Çakar, Bulgaristan, Sofya, 1921, İlkokul, Tekirdağ
- K-11- Feride Çakar, Bulgaristan, Rusçuk, 1335, İlkokul, Tekirdağ.
- K-12- Nilüfer Arık, Kırkgöz Köyü, 1977, İlkokul, Tekirdağ
- K-13- Malike Sav, Karabezirgan Köyü, 1957, İlkokul, Tekirdağ
- K-14- Halime Yüce, Yulafı Köyü, 1952, İlkokul, Tekirdağ
- K-15- Nazmiye Savaş. Pazarcık, 1932, öğrenimi yok, Tekirdağ
- K-16- Sedef Miran, Dedecik Köyü, 1958, Lise, Tekirdağ
- K-17- Hatice Yorulmaz, Bulgaristan Sofya, 1909, öğrenimi yok, Tekirdağ
- K-18- Yüksel Yiğitbaş, Yağcı Köyü, 1955, Lise, Tekirdağ
- K-19 Yüksel Sevim, Hanoğlu Köyü, 1940, İlkokul, Tekirdağ
- K-20- Huriye Ural, Bıyıklı Köyü, 1951, İlkokul, Tekirdağ
- K-21- Resmiye Gül, Karayahşi Köyü, 1947, Öğrenimi yok, Tekirdağ
- K-22- Habi.be Karakaya, Bulgaristan, 1937, İlkokul, Tekirdağ
- K-23- Ayşe Şadıroğlu, Bulgaristan, Selvi, 1971, İlkokul, Tekirdağ